

Laiškai iš Paryžiaus

Algirdas J. Greimas

APIE BRONIŲ RAILĄ IR KITOKIAS AKIMIRKAS

Šeima — labai margas socialinis žingsnis. Yra joje ir moterų ir vyrų, ir jaunimo ir senimo, suprantama, kad reakcijos į pašaulio reiklinius joje dažnai būna skirtinos.

Bet jau vieną reikšinį tai viena Greimų šeima vienodai reaguoją. O šis fenomenas — tai Bronys Raila ir jo pastreliskumas. Jo straipsniai vienodai mus nenuoja, vienodai išsakauda atidžią tarpusena. Procentai, išes, svyruoja: kartais nervingumas palygina iki 80%, kartais žypsenė nugaroje.

Keistas survérmas tas Bronys Raila. Kai apie jį imi galvoti, pirmiausia iš atminties okančiąjį.

— Pasauli, būvėmenimas,

Tau kyla naujas, nuostabus gyvenimas!

Tai jauko — greičiausiai pasiturinčio ūkininko snaus — maištaujantis, došnos šokis, kuris persekius Railą visą jo gyvenimą. Tai jaunystės klaida, kurią jis greit pataisys, tai slaptą žalą, kurios išsiskleidžia nežudydys. Be šios poezijos eiliutės niekai nesuprasi Railos: nei kodėl, nei apie ką, nei kaip jis ūkinė ir rasta.

Už šią eiliutę Greimų Šeima ji ir mėgsta, ir myli, Nors jis to nežino. Nors jis tokį simpatijos motyvavimą greičiausiai ir atmetu.

TS šios "prarastos jaunystės" iliko Broniu Railai entuziazmas, veržumas, mostas, Kas, kad jis puolasi gini dažnai iš anksto pralaimėtas, dažnai neteisingas bylas, — ten kur yra Raila, yra gyvenimo, triukšmo ir dantų griežimo. Kas, kad audros dažnai keliamos arbatiniame ūkuose?

— Tai kaip vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

saloninių antrobiškėvių, Tai yra "fantastiškasis". Railos bruožas, labai gerai pagautas Vynaito Kavolio. Ir jo kartoje nerast nei vieno liečiavimo žurnalistui, kuris prilygo jam kovinumui, patinui ir kultūrinio arsenalo gausumui, erudicijai, išlandumi.

Mažai kam suprantama mano draugystė su Broniu Raila. O aš

ji ne tik vertinu, suprantu — mes dažnai, ypač Paryžiaus laikais, ir vienos nuomonių principinių klausimais būdavome. Juo tai Senos pakrantės, garsioje markezo de Montcalm, ūkiniai žuvusio beginant Quebecu nuo anglių, gatvėje, juk tai Didžiajam Paryžiui Viebūryje su pilnu komfortu, bet su telefonu gretimoje kavinėje, juk ten augo, brendo, formavosi "kraštovo primato" savoka, su kuria ateisiamai surištas Railos vardas. Toji "kraštovo primato" sąvoka, kur iki šiol yra vienintelė vaisinga, naši tremties politinė idėja. Viskas kraštu (ne taip), ne tėvynė, ne valstybei — ar neauti, Brony, kad nesmonimai patasi pasirinktus žodis kvepia Prancūzijos?

nieko sau. Lietuva Lietuvoje, Perai

vita, fiat lux. Ar neatmeni, Bronys Raila, kaip ėjome pirmą kartą į susitikimą, dabar jau išnykuose Weberio kavinėje su auomenė labai kontestuotu Diplomatė Šefu. Kaip p. Lozoraitis tada mūsų paklausė:

— Tai kaip vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946 metais, mumus buvo aišku, kad apie jokus greitus Lietuvos

— Tai kai vyrai. Prieš pradėdam kalbėti, reikia "metre les choses au point": ar jūs manote, kad per ateinančius dešimtmetį bus naujas pasaulius karas?

— Ne, — atsakėme.

— Na, jeigu tai, tai galima kalbėti.

Ar atsimeni, kad jau tada, 1946